

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

21 травня 2018 року

Веде засідання Голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... на 15:30 перенесли засідання, зважаючи на те, що ми очікуємо членів комітету, які зараз мають підійти для того, щоби комітет розпочав свою роботу і був кворум.

У нас наявно 12 членів комітету, нам потрібно ще як мінімум 5 для того, щоби ми розпочали роботу. Сподіваюся, що ми зараз зможемо отримати кворум. Якщо не зможемо, будемо далі радитися, шановні члени комітету, як нам далі бути.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! У нас присутні на зібранні 17 членів комітету, що відповідно до Закону "Про Комітети Верховної Ради" дає нам можливість бути повноважними і розпочати нашу роботу.

Тому оголошую позачергове засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя відкритим.

Оскільки нас зараз на засіданні 17 членів комітету, але немає секретаря комітету, який вкотре через поважні причини відсутній, дозвольте мені запропонувати як голові комітету кандидатуру Руслана Михайловича Сидоровича традиційно на посаду секретаря сьогоднішнього засідання комітету.

Якщо немає інших пропозицій або заперечень з боку членів комітету, прошу таку пропозицію голови комітету підтримати голосуванням.

Хто "за", прошу визначатися.

Результати голосування: 16 – за, проти – 0, утримались – 1, не голосувало – 0, всього – 17. Рішення прийнято.

Дуже дякую.

Руслан Михайлович, прошу приступити до виконання повноважень секретаря сьогоднішнього засідання комітету. У разі, якщо секретар комітету з'явиться, як це у нас інколи буває, на засідання комітету, ми тоді передоручимо вже йому виконувати свої повноваження.

Якщо немає більше питань з цього питання організаційного, дозвольте мені одразу приступати до розгляду питань порядку денного. І хочу зазначити членам комітету, що вам заздалегідь роздано проект сьогоднішнього позачергового порядку денного.

Ви напевно знаєте, що за дорученням Голови Верховної Ради сьогодні комітет має розглянути питання щодо підготовки до другого читання, підготовки порівняльної таблиці до другого читання проекту Закону, який прийнятий за основу в першому читанні, про Вищий антикорупційний суд за реєстраційним номером 7440. Суб'єктом права законодавчої ініціативи цього законопроекту є Президент України.

І крім того пропонується "різне" у разі, якщо буде потреба для членів комітету обговорити якісь додаткові питання, які ми не планували і які не містяться в дорученні Голови Верховної Ради.

Якщо немає заперечень, я би пропонував зазначений проект порядку денного поставити на голосування за основу, і в разі, якщо він буде підтриманий, вже під час обговоренні його при голосуванні в цілому, ми зможемо дослухатись до думки членів комітету. Прошу проголосувати за основу зазначений проект порядку денного. Прошу визначатись.

Дякую. Результат голосування: 17 – за. Рішення прийнято. Якщо буде 17 – за, я вже решту, з вашого дозволу, озвучувати не буду.

Шановні колеги, хто має якісь пропозиції, застереження, зауваження з приводу проголосованого за основу порядку денного засідання нашого позачергового комітету? Чи це означає, що немає жодних застережень, і головуєчий може поставити на голосування проголосований за основу для того, щоб ми його прийняли в цілому, порядок денний комітету? Так?

Якщо немає застережень, я тоді ставлю на голосування в цілому проголосований за основу проект порядку денного.

17 – за. Рішення прийнято.

Я одразу, з вашого дозволу, переходжу до питання першого порядку денного. Це питання, де комітет є головним з опрацювання, це проект Закону про Вищий антикорупційний суд за реєстраційним номером 7440, розгляд пропозицій до другого читання у вигляді порівняльної таблиці. Я дуже коротко кілька скажу, а потім уже буду по суті самого законопроекту. Спочатку-організаційні речі. Тільки нагадаю, що після того, як проголосований був за основу в першому читанні зазначений законопроект, ціла низка наших колег скористалася своїм правом на внесення поправок як суб'єкти права законодавчої ініціативи до цього законопроекту до другого читання. І у результаті 1 тисяча 925 поправок від 96 народних депутатів України було запропоновано до розгляду в другому читанні цього законопроекту.

Після того, як комітет протягом тривалого часу, зважаючи на такий великий обсяг правок, змушений був готувати відповідно порівняльну таблицю до другого читання, була організована робоча група у складі всіх без винятку бажаючих членів комітету взяти участь у роботі такої робочої групи для того, щоб ми могли підготувати законопроект до другого читання.

Одразу вам скажу, що ви напевне знаєте, що після того, як законопроект був прийнятий у першому читанні, була висловлена ціла низка застережень з боку Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Європейського Союзу і цілої низки інших наших міжнародних партнерів щодо доцільності врахування під час процедури розгляду до другого читання низки пропозицій, які були відображені як рекомендація у висновку Венеційської комісії на ті законопроекти, які стосувалися антикорупційного суду, і були попередньо предметом розгляду в сесійній залі, однак були відкликані за результатами висновку Венеційської комісії. Таких пропозицій була ціла низка і, зрештою, мушу вам сказати, що час, який знадобився до підготовки цього законопроекту

до другого читання якраз враховував те, що під час цього періоду тривали досить, як на мене, плідні перемовини з нашими міжнародними партнерами: з Міжнародним валютним фондом, з Венеційською комісією, з іншими міжнародними партнерами – для того, щоб знайти ті консенсусні формулювання, ті правильні норми до другого читання, які би, так би мовити, були прийнятними і які б дали можливість прийняти законопроект у другому читанні.

Якщо ви дозволите, мені насамперед хотілось би озвучити, що сьогодні в засіданні нашого комітету беруть участь гості, які представляють насамперед Венеційську комісію. І тому я люб'язно хочу привітати на засіданні Секретаря Венеційської комісії пана Томаса Маркерта, який особисто виявив люб'язне бажання взяти участь у засіданні нашого комітету. Так само я радий вітати пана Георгія Папуашвілі, який є головним експертом Венеційської комісії саме з розгляду цього питання. Томас Маркерт і Георгій Папуашвілі вони супроводжуються Мортенем Енберг, якого ми добре знаємо, це Голова Офісу Ради Європи в Україні, який теж представляє позицію Ради Європи. Крім того, я радий вітати представників від суб'єкта права законодавчої ініціативи Президента України це Георгія Вашадзе, засновника Фонду інновацій та розвитку, який очолював робочу групу, яка напрацьовували відповідний проект закону, який був внесений Президентом України і Костянтина Красовського, який представляє Адміністрацію Президента України.

Якщо ви не заперечуєте, шановні колеги, я би зараз озвучив ті речі, які разом з представниками Венеційської комісії нам вдалося узгодити як такі які, скажімо, щодо яких дійдено консенсусу. Я просто їх озвучу. А перед вами на екрані, чому ми сьогодні проводимо тут засідання, тому що великий обсяг таблиці, ви на екрані бачите порівняльну таблицю, де вже чітко визначено в яких конкретних правках містяться ті чи інші пропозиції для того, щоб я за браком часу зараз не, так би мовити, не сконцентровувався на якихсь конкретних правках, а ми могли потім до них перейти. Я просто хочу зараз

загально дати позицію, що, як на мене, дасть можливість більш в такий зручний спосіб працювати далі над законопроектом.

Таким чином дозвольте мені оголосити наступне. По-перше, в порівняльній таблиці пропонується врахувати норму про те, щоби до майбутніх кандидатів на посаду судді Вищого антикорупційного суду були прибрані, скажімо так, деякі кваліфікаційні вимоги, які викликали застереження у наших колег з-за кордону. Іде мова про володіння і знання практичним навиком застосування сучасних міжнародних антикорупційних стандартів і світових практик в сфері боротьби і протидії корупції. Це дискусійна норма, але ми тут знайшли компроміс: ми вилучаємо ці зайві кваліфікаційні норми, і тому залишаються ті норми, які передбачені Конституцією України, і тими положеннями, які були проголосовані в першому читанні.

Так само враховано пропозицію Міжнародного валютного фонду, щоби вилучити з тексту законопроекту всі згадки про проведення психофізіологічної експертизи на поліграфі. Я думаю, що це теж погоджена позиція, яка в принципі підтримується всіма сторонами перемовин.

Пам'ятаєте вимогу про те, що в законопроекті повинно бути не відсилочна норма до рішення Державної судової адміністрації щодо визначення кількісного складу суддів Вищого антикорупційного суду, а чітко встановлена та мінімальна межа, при якій цей суд розпочне свою роботу. Знову ж таки нами погоджено, що такою мінімальною межею є 35 суддів Вищого антикорупційного суду, 10 як мінімум з яких повинні бути суддями апеляційної інстанції Вищого антикорупційного суду. Більше того, ми не встановлюємо зумисно верхню межу, як це рекомендували наші міжнародні партнери для того, щоби дати можливість відповідно вже напрацювати певну практику і самим запропонувати, яка кількість реально потрібна для розгляду тих справ, які будуть відноситися до підсудності цього суду.

Так само ми прибрати норму, що для того, щоби суд розпочав свою роботу, треба як мінімум дві третини, щоби судді були призначені. Ми просто

пишемо про те, що при призначенні 35 осіб це мінімум, за якого суд є повноважним і може повноцінно розпочати здійснювати правосуддя.

Ми чітко встановили, що підсудність Вищого антикорупційного суду повинна співпадати з підслідністю Національного антикорупційного бюро без винятків. Тобто враховано, що корупційні злочини, передбачені в примітці статті 45 Кримінального кодексу України, статтями 206 зі значком 2, 209, 211, 366 зі значком 1 Кримінального кодексу України, якщо наявна хоча б одна з умов, передбачених пунктами 1.3 частини п'ятої статті 216 Кримінально-процесуального кодексу України, це означає, що такі справи будуть підсудні Вищому антикорупційному суду.

Крім того, погоджено скасування можливості розгляду справ, які підсудні цьому суду, іншому судді, окрім Вищого антикорупційного суду. Ви пригадуєте, що в першій редакції містилася норма, що у тому винятковому випадку, якщо, наприклад, всі судді без винятку взяли самовідвід або їм висловлено відвід і нема кому розглядати справи, то тоді передбачалося, що як виняток така справа може бути передана до розгляду Апеляційного суду міста Києва. Оскільки проти цього категорично висловилися наші партнери, то ми прибрали цю норму і зараз ці справи відповідно мають розглядатися у Вищому антикорупційному суді. Безпека членів... суддів і членів сімей суддів Вищого антикорупційного суду ще посилилась. Ви знаєте, що в першій редакції пропонувано була норма про те, що судді охороняються (2407), тобто це особи, які будуть цілодобово охоронятися Службою судової охорони.

За заявою такого судді (2407) може надаватися... повинна надаватися охорона членам його сім'ї. Хто такі "члени сім'ї"? Це особи, які в розумінні Закону "Про запобігання корупції", це певна категорія осіб, які проживають і ведуть спільний побут з таким суддею.

Разом з тим, ми погодилися на те, щоб розширити цей перелік за рахунок близьких осіб, а в розумінні Закону "Про запобігання корупції", і ми на це прямо посилаємося, це значно ширше коло, ми теж даємо можливість судді в разі, якщо є потреба і в разі конкретному-конкретному якомусь певному

випадку така потреба є, то він... то така охорона може надаватися і близьким особам. Звичайно, треба буде дивитися по ситуації, бо ви розумієте, що це матиме досить серйозні наслідки з точки зору і штатної кількості членів судової охорони, які потрібні, ну, і відповідно витрат, які для цього будуть потрібні. Але таке право за законом ми вирішили суддям надати.

Так само враховано вимогу Венеційської комісії про те, щоби судовий розгляд тих кримінальних проваджень, які розпочато в судах першої або апеляційної інстанції до початку роботи Вищого антикорупційного суду продовжувався... продовжували розглядатися в цих судах.

Враховано також позицію їхню про те, що в преамбулі законопроекту має бути чітко написано про те, що закон визначає також особливості проведення конкурсу на посаду судді Вищого антикорупційного суду, щоб це одразу було зазначено ще в преамбулі законопроекту.

Знову ж таки погоджено спільно, що ми чітко пропишемо місцезнаходження цього суду. Якщо раніше було написано, що вони знаходяться просто на території одного населеного пункту, то зараз, щоб не було різних тлумачень, буде чітко визначено, що місцезнаходження Вищого антикорупційного суду є місто Київ.

Так само ми дійшли спільної згоди про те, щоб встановити особливу процедуру внесення змін до Закону про Вищий антикорупційний суд. У тому випадку, якщо будуть напрацьовані зміни про внесення змін до Закону про Вищий антикорупційний суд, то вони мають бути внесені і проголосовані як конкретно єдиний спеціальний законопроект про внесення змін до Закону про Вищий антикорупційний суд. Щоб це не був якийсь інший серед іншого законопроект, там, внесення змін до інших законів, і десь там тихенько внесені зміни в Закон про Вищий антикорупційний суд. Так само такі зміни не можуть вноситися окремими правками, які є в законопроектах, які не стосуються змін до Закону про Вищий антикорупційний суд.

Спільно також ми погодили про те, щоби чітко уточнити, що завдання Вищого антикорупційного суду, окрім інших, є, як цього вимагає Статут Ради

Європи, дотримання прав, свобод та інтересів усіх в кримінальному провадженні. Я думаю, що це слушне зауваження Венеційської комісії.

Так само ми запропонували формулу. Ви знаєте, що в нас, відповідно до Конституції, Закону "Про судоустрій" Верховний Суд надає свої висновки на основі узагальнення практики, а саме він узагальнювати повинен практики, і надає відповідні висновки щодо будь-яких проектів законів, що стосуються судочинства. Для того, щоб, оскільки це специфічна, так би мовити, практика, яка буде напрацьовуватися у Вищому антикорупційному суді, як компроміс запропоновано, що судді Вищого антикорупційного суду можуть передавати свої пропозиції до таких висновків узагальнюючих Верховному Суду, а вже той має враховувати такі висновки, коли буде пропозиція, коли буде напрацьовувати свій конкретний висновок щодо законодавства в сфері Вищого антикорупційного суду.

Крім того, ми пропонуємо, запропоновано, щоби такі, вони мали можливість такі пропозиції і одразу передавати до Верховного Суду, і оприлюднювати на своєму веб-сайті, щоб усі бачили, що це була публічна інформація, які саме пропозиції висловив Вищий антикорупційний суд.

Серед гарантій додаткових безпек для суддів Вищого антикорупційного суду ми спільно дійшли згоди про те, що досудове розслідування злочинів, віднесених до... вчинених, точніше, судьями Вищого антикорупційного суду, повинно здійснювати Державне бюро розслідувань, щоб це не було відповідно ті органи, щодо яких вони є здійснюють підсудність.

Так само, оскільки було застереження від наших партнерів про те, що порушувати, вносити справи до Єдиного державного реєстру судових розслідувань не може вносити, наприклад, звичайний прокурор. Вони попросили, щоб це був high level, тобто найвищій рівень. І ми погодились з тим, що Генеральний прокурор або особа, яка виконує його обов'язки, має відповідно вносити такі дані до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань. В тому числі ми передбачили, що саме прокурор... Генеральний прокурор або виконувач обов'язків повинен подавати подання на затримання

судді до вищого... щодо суддів щодо Вищого антикорупційного суду, до Вищої ради правосуддя. І відповідно участь такого судді або його представника є обов'язковою під час розгляду у Вищій раді правосуддя, щоб не сталося так, що ВРП розглядатиме без його участі.

Також внесено дві технічні правки десь по тексту закону слово "підсудність"... "підслідність" поміняли "підсудність", яка технічно просто неправильно вжита. А також вилучили таку посадову як заступник голови Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду, оскільки в першій редакції така посадова особа в назві статті міститься, але ні в самій статті, ні в законі, ні взагалі його просто не повинно бути. Це, я так розумію, просто технічна опечатка і тому тут ми чітко намагаємося, так би мовити, погодити ці речі, щоб не було те, що комітет там якимось чином непогоджені якісь речі пропонує на розгляд залу.

Крім того, чисто технічно редактори запропонували слова "одному будинку", тобто перебуває в одному будинку замінити словами "одній будівлі", бо це, з точки зору граматики української мови, є вірніше, бо один будинок – це може бути і різні будівлі. А одна будівля – це чітко зрозуміло, що це має бути автономна будівля, в якій має конкретно засідати перша і друга апеляційна інстанція Вищого антикорупційного суду.

Це з тих питань, які є погоджені. І думаю, що присутні тут представники Венеційської комісії уразі, якщо вони вважають, вони могли би взяти слово і в двох словах, так би мовити, на підтримку моїх слів висловитись, що ці позиції є погодженими.

Разом з тим, станом на цю хвилину тривають ще перемовини щодо двох положень, які потребують додаткових, так би мовити, дискусій. Ми під час розгляду з представниками Венеційської комісії в принципі вирішили наступним чином, що, щоб не зупиняти цей процес, я просто озвучу, які проблеми... яка проблематика ще не вирішена. І тоді Голова Верховної Ради, і ми спільно, доручив комітету не визначатись по цих положеннях, а просто написати, що комітет поки не визначився. Оскільки йдуть перемовини і

передати робочий варіант таблиці в такому вигляді, який ми сьогодні погодимо для того, щоб дати лаг часу продовженню цих дискусій.

Зараз я, точніше після того, як я озвучу що це за пропозиції, скажу, в який спосіб запропоновано вирішення цих питань. Не вирішено до кінця питання так званого вето щодо Громадської ради міжнародних експертів.

Я вам нагадаю, яка... яке положення міститься в першій редакції. У першій редакції міститься положення про те, що Громадська рада міжнародних експертів двома третинами свого складу може прийняти рішення про невідповідність зазначеної кандидатури відповідно вимогам. І Вища кваліфікаційна комісія може, не погодившись з таким висновком Громадської ради міжнародних експертів, двома третинами від свого складу подолати, так би мовити, своє вето.

Зараз йдуть дискусії, ми домовилися наступним чином, що, оскільки ми погодилися з ідеєю, що Громадська рада міжнародних експертів рішення щодо невідповідності вимогам щодо певних критеріїв, які містяться в законі, і ми чітко випишемо ці критерії, певної кандидатури, рішення має приймати простою більшістю. Тобто з семи осіб достатньо чотири голоси для того, щоби прийняти таке рішення, йдуть дискусії, як далі бути.

Є низка пропозицій, яка обговорюється, в тому числі, щоби ВККС з цього приводу не приймала власної позиції, а наприклад, приймала рішення, якщо вона вважає за доцільне, що є якісь додаткові аргументи, які, наприклад, не були враховані міжнародними експертами або які потребують певного уточнення, узагальнення або іншої оцінки, вона може передати таку пропозицію на спільну панель, тобто спільну раду, до складу якої входитимуть всі члени Вищої кваліфікаційної комісії і всі члени Громадської ради міжнародних експертів. І от є дискусія, є бачення, що от така рада повинна якоюсь кількістю голосів прийняти рішення для того, щоби, так би мовити, подолати вето те, яке своїм рішенням... те рішення, яке буде прийняте Громадською радою міжнародних експертів.

Інша пропозиція, яка знову ж таки, ще не до кінця узгоджена, це питання, чи потрібно у складі колегії суддів обов'язково, щоби був присутній колишній суддя, який не має... не менше п'ятирічного строку досвіду перебування на посаді судді, так як є в редакції першого читання. Знову ж таки, в нас у Венеційській комісії з цього приводу є досить конструктивна дискусія. Я дуже сподіваюсь, що ми в цьому плані знайдемо той правильний вихід, який влаштує, так би мовити, сторони.

Що стосується того, в який спосіб сьогодні перемовини ще будуть тривати. Я знаю позицію Голови Верховної Ради. Він запропонував про те, щоби до цієї дискусії ще додатково ще раз провести консультації з Міжнародним валютним фондом. І сьогодні ввечері такі консультації будуть. Я знаю, що він люб'язно запросив наших колег з Венеційської комісії долучитись до таких консультацій, і вони погодились. Тому думаю, сьогодні такі ще ввечері до ранку консультації будуть. Якщо завтра зранку ці консультації увінчаються позитивним успіхом, то ми, напевно, додатково зранку ще можемо зібрати засідання комітету для того, щоби крім того рішення, яке ми прийmemo сьогодні, додатково прийняти рішення ще й по цих питаннях. Якщо ні, то значить запропоновано, що комітет не буде визначатися, а передати на розгляд парламенту. І вже в процесі розгляду буде, як тільки дійдуть згоди по цьому питанню, буде потреба зібрати ще раз комітет, як ми це неодноразово робили, коли розглядали кодекси процесуальні, пам'ятаєте, ми кілька разів збирали, у тому числі вже перед самим голосуванням для того, щоби погодити і ті речі, які не погоджені, і перед фінальним голосуванням виносити їх на розгляд в сесійну залу.

Так, коротко у мене все. Якщо немає, я би просив пана Томаса Маркерта підтвердити мої слова. Якщо можна, кілька слів. І тоді ми розпочнемо дискусію.

Будь ласка, пане Томас

ТОМАС МАРКЕРТ. Дуже вам дякую, пане голову. Я хотів би, перш за все, привітати українські органи влади, особливо Верховну Раду з тим прогресом, якого вже вдалося досягти.

Ми у Венеційській комісії не змогли прочитати всі поправки, що були подані, і ми їх не бачили, так би мовити, в письмовому вигляді, саме те, що було узгоджено. Але згідно всього того, що нам було пояснено паном Князевичем, ви досягли значного прогресу. Більшість питань вирішені.

Як ви власне пане голову, тільки що пояснили, буде проведено ще один раунд консультацій за участю МВФ, бо Венеційська комісія не є єдиним міжнародним органом, що бере в цьому участь. Можливо, навіть більш важливо досягти згоди з іншими міжнародними організаціями. І я сподіваюся, що на засадах оцих додаткових консультацій стане можливим знайти рішення, яке буде прийнятним для всіх, в якому буде забезпечено те, що антикорупційний суд буде таким, що буде отримувати підтримку і українських громадян, і на міжнародному рівні.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний пане Томас.

Чи хтось хотів ще з гостей щось додати, чи є спільна позиція?

Дякую.

Чи хтось від представників суб'єкта права законодавчої ініціативи Президента України хоче щось додати до того, що я сказав?

Георгій Вашадзе. Георгій буде російською мовою, якщо дозволите, я думаю, що ми як виняток зробимо.

ВАШАДЗЕ Г. Да, извините. Я уже украинский хорошо понимаю, но еще не начал до конца говорить, так что...

В первую очередь, я думаю, что большое спасибо всем, которые принимали участие. Мы в особенности последние полтора месяца, когда наконец-то смогли создать очень конструктивный формат, реально

нацеленный на результат, мы очень быстро продвинулись вперед и есть уже очень серьезные результаты. Я надеюсь, что на этой неделе Верховная Рада примет законопроект, у которого нет прецедентов в мире вообще, такого механизма, который будет использован в создании антикоррупционного суда, я однозначно могу сказать, что нигде нет в мире. И я надеюсь, что в моей Грузии тоже в ближайшее будущее возможно будет такой же механизм использовать для того, чтобы выбрать добросовестных судей.

Большое спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Георгій.

Погоджена позиція чи є?... Погоджена позиція.

Шановні члени комітету, в кого які запитання до мене, до гостей? Давайте почнемо із запитань. По черзі, будь ласка, Руслан Михайлович Сидорович і далі: Ігор Алексєєв, Голуб, Агафонова. Далі будемо визначатися. Якщо можна, дуже коротко, в межах однієї хвилини. Сергій Владиславович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Руслан Петрович, дякую за надане слово. Постараюся коротко наскільки зможу. Є запитання до двох позицій, які впливають з висновку Венеційської комісії, який був наданий на попередній законопроект стосовно тих питань, які не вбачається, що вирішені в тій редакції, яка зараз в нас є підготовлена, лише частково.

Мова іде, перше питання, це сторінка 10 висновку, 35-а позиція. Дане зауваження висновку Венеційської комісії звертало увагу на те, що необхідно вирішити в якій спосіб вирішуватиметься питання підсудності, коли справи щодо посадовців, визначених статтею 216 Кримінально-процесуального кодексу, будуть порушені не лише по статтях, які є підслідні Національному антикорупційному бюро, а також по інших статтях. І відповідно виникає запитання: а це буде підслідність, перепошую, це буде підсудність Вищого антикорупційного суду чи це іншого? І в який спосіб? Ці моменти, вони були

зазначені і на сьогоднішній день вони, ну, не зовсім вирішені. Вирішено питання стосовно підсудності, де немає інших статей, окрім тих, що визначені статтею 216 і 45 Кримінального кодексу.

Також є запитання по 51 пункту сторінка 14 висновку Венеційської комісії. Вона... це питання стосується доволі сенситивного моменту по формуванню так званої Громадської ради міжнародних експертів. У висновку Венеційської комісії йшла мова про те, що необхідно чітко визначити критерії щодо тих організацій, які відповідно висуватимуть номінантів на членів такої ради. У нас в підготовленій редакції є зазначено, що в статті, перепрошую, стаття 9 законопроекту, що висуватимуть організації, з якими Україною укладено договори, а також з якими Україна співпрацює у сфері запобігання та протидії корупції, отримуючи консультативну чи технічну допомогу. Тобто насправді воно не до кінця корелюється з тим 51 пунктом зауважень, тобто частково так, але є все ж таки питання. Хотілося б отримати відповіді від представників "Венеційки", якщо вони можуть.

Ще один останній момент з таких принципових. Стаття 11 законопроекту визначає дуже специфічний і на точку зору "Самопомочі" занадто ретельний моніторинг доброчесності суддів в антикорупційному суді. Мова йде про що? Якщо ми говоримо про те, що порядок притягнення до відповідальності дисциплінарної є в принципі спільний за винятком одного моменту, який передбачає обов'язковість участі судді при розгляді відповідного питання на засідання Вищої ради правосуддя, то вбачається, що інші ці положення, які залишилися, частина була вилучена з статті 11) встановлюють надмірну... надмірний спосіб моніторингу за суддями Вищого антикорупційного суду, враховуючи, що на них все рівно поширюються норми Закону "Про запобігання корупції", вони подають декларацію доброчесності, декларацію родинних зв'язків і відповідно декларацію майнового стану. Ну, це, власне кажучи, такі найпринциповіші речі, окрім питання так званого права вето, назвемо це так, яке, воно поки що в нас якби не вирішено до кінця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

А можна я зразу кілька речей. По-перше, що стосується громадської ради. Я прошу поки що це питання взагалі не обговорювати, бо це питання окремої дискусії, ми додатково її проведемо те, що ми сказали.

Що стосується вашого першого питання. То я хочу звернути увагу, що там чітко написано, що за наявності будь-якою кваліфікаційною ознакою, якщо іде мова про підслідність НАБУ, то це точно буде підсудність Вищого антикорупційного суду. Це зрозуміла позиція, яка погоджена з Міжнародним валютним фондом. Кілька раундів перемовин стосувалося саме цієї норми, і це, мені здається, абсолютно правильно, це моя точка зору. Тобто і по суб'єкту, і по сумі, якщо хоча б одна з ознак, передбачена пунктом 1.3 частини п'ятої 216-ї буде, це значить точно це буде підсудність цього суду.

І останнє, що стосується...

СИДОРОВИЧ Р.М. Питання стосувалося статті 11 моніторингу, особливого порядку моніторингу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, я не знаю, но мені здається, що це якраз такі особистості і вибір. Кожен, хто хоче бути кандидатом на посаду судді Вищого антикорупційного суду повинен розуміти, що це буде суперрівень, так би мовити, слідкування за його способом життя і моніторингу його, в тому числі діяльності і все решта.

Ну, якщо ви зараз готові його зменшити, я наприклад, неготовий. Я думаю, що це нормально. Я розумію, що це складно буде, я розумію, що людина, яка постійно буде під охороною, людина, яка має перебувати за логікою в спеціально обладнаному приміщенні. Це її свідомий вибір. І як на мене, то це за визначенням правильно для того, щоб у нас не було жодних підстав сумніватися в чесності рішень таких суддів і щоб була довіра до такого суду.

Якщо я вам скажу, що певні аналоги таких суддів, вони неточні, але певні аналоги є. Ну, до прикладу, в Словаччині, я знаю, що наші колеги в тому числі їздили знайомились. Вони підтвердять, що іде мова про те, що ці судді взагалі ізольовані від суспільства, вони проживають на окремій закритій території, вони огорожені, територія охороняється, у них є там внутрішня своя інфраструктура, там живуть їхні сім'ї, соціальні всі об'єкти і так далі. Тобто вони фактично ніякого стосунку на час перебування на посаді з зовнішнім світом не мають. Так, звичайно, це певні ускладнення з точки зору життя і способу життя цих людей, ну, але я думаю, що це свідомо їхній вибір. І саме про це говорили наші міжнародні партнери. Якщо ми зараз будемо різко понижати цю планку і приводити їх до загальних стандартів передбачених законом, мені здається, що в цьому немає жодного сенсу.

Ігор Алексєєв, якщо можна, дуже швидко. Друзі, у нас дискусія з Русланом Михайловичем забрала 12 хвилин. Якщо можна, в межах 2 хвилин. Бо я знаю, як це буде зараз.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Дякую.

Руслан Петрович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, засідання фракцій через пів години.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Коротке запитання, можливо, просто воно зараз зніметься. Чи є розуміння, чи ми зараз це відкладаємо, про те, хто може бути чи які встановлені вимоги до міжнародних експертів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви маєте на увазі? Ви подивіться в законі чітко ж написано, хто це має бути.

АЛЕКСЄЄВ І.С. По цій частині немає ніяких...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми чітко написали, що це може бути і громадяни України, і іноземці, щоб не було ніяких дискусій. Тому що є ніби дискусія, що ми не дали можливість громадянам України брати участь – ні. Якщо міжнародна організація, яка, наприклад, займається питанням боротьби з корупцією, визначить, що якийсь громадянин України є таким, що влаштовує їх і підпадає під ті кваліфікаційні вимоги, які є в законі, то, ну, це питання до Вищої квалфікомісії, але закон не буде робити таких обмежень. Інша справа, я можу висловити свою позицію, якщо це Громадська рада міжнародних експертів, то дуже б хотілося, щоб там, ну, були іноземці, хоча б якась частина, як на мене більша частина, щоб не сталось так, що назва називається "міжнародні експерти", але там жодного міжнародного експерта немає. Це теж може бути. Але ми не стали на заваді тому, щоби українські громадяни, як цього хотіли і наші міжнародні партнери та і з рештою громадянське суспільство, мали можливість брати участь.

Ви ще мали якісь додаткові пропозиції, пане Ігор. Якщо можна ви їх зразу озвучте, щоб ми двічі вже не обговорювали.

АЛЕКСЕЄВ І.С. Дякую.

Значить, я на робочій групі це запропонував, в рамках додаткових гарантій провадження, і в тому числі і суддів, є пропозиції, що, якщо в рамках того чи іншого провадження здійснюється експертне дослідження, то щоб експерт міг бути опитаний по своєму експертному висновку виключно слідчим суддею або судом. Тобто він також не міг бути допитаний як свідок по своєму експертному дослідженню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітету зрозуміла пропозиція? Це додаткова пропозиція, яку ми висловлювали в робочій групі, я попросив Ігоря Алексеєва, щоб він додатково на комітеті її озвучив. Ще раз, якщо можна, сформулюйте її конкретно у вигляді пропозицій.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Руслан Петрович, ну, по цим пропозиціям є правки, це не пропозиція з голосу. Пропозиції ці є в порівняльній таблиці до другого читання від суб'єкту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну так, одним реченням.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Значить, якщо можу. Це пропозиції, що зміни до 65, 69, 95 статті КПК вони полягають в тому, що, наприклад, стаття 95 частина третя викладається в редакції: "Свідок зобов'язаний давати показання слідчому прокурору, слідчому судді та суду, а експерт – слідчому судді та суду в установленому цим кодексом порядку".

Також є зміни в Кримінальний кодекс щодо запровадження відповідальності за тиск на судового експерта. Ці пропозиції є від суб'єкта законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміла пропозиція?

Будь ласка, Владислав Голуб. Дальше: Наталія Агафонова і Сергій Владиславович.

ГОЛУБ В.В. Дякую, шановний Руслан Петрович.

Но передусім я хотів би почати з того, щоб подякувати нашим шановним колегам з Венеційської комісії і ряду іншим нашим міжнародним експертам за те, що вони долучилися до цієї дуже необхідної для нас роботи. Безумовно, без вашої експертизи ми б ніколи в житті не досягли... Я сподіваюся, бо знаєте, поки не побачиш це все на папері, можливо в це важко буде повірити поки, але я сподіваюся, що ті озвучені погодження з вами пропозиції, що щойно голова комітету зачитав, вони будуть відображені відповідно вже в майбутньому в Законі про Вищій антикорупційний суд.

Тому ще раз хотів би вам подякувати і за вашу експертизу. Але у мене справді тут і деякий такий "кларофікейшнс", треба можливо до вас, Руслан

Петрович, можливо до вас, шановні колеги міжнародні експерти, це знову ж таки під стенограму. Чи правильно я розумію, що суд буде вважатися таким, що створено в разі обрання на посаду 35 суддів Вищого антикорупційного суду?

ГОЛОВУЮЧИЙ. При умові, що мінімум 10...

ГОЛУБ В.В. Окей. Тобто це зараз тоді...

Другий момент, все ж таки і це дискусія, можливо і питання до наших шановних колег з Венеційської комісії, я хотів би все ж таки повернутись до питання вето міжнародних експертів, кого там? Громадської ради міжнародних експертів, бо це най одне з таких milestone, ну таких якби кричущих позицій, які тут мають бути. Власне, якщо ми будемо зараз говорити про те, що вето можна подолати буде двома третинами, там, цієї великої палати чи як, я не знаю як вона буде називатись, там, спільно ВККС і Громадська рада міжнародних експертів, то, ну, власне, умовно кажучи, якщо там приймається рішення більшої, тобто там будуть один якийсь голос, який буде не проти і, умовно кажучи, є великі шанси того, що все ж таки такі речі були подолані. Я б хотів би все ж таки, щоб рішення Громадської ради міжнародних експертів вони були більш значимі. І тому, ну, власне це як моя пропозиція, все ж таки у разі перегляду рішення і якщо хтось захоче накласти вето то, якщо буде затверджена позиція, що це має бути спільне засідання ВККС і Громадської ради, то мінімум дві третини міжнародних цих експертів мають-таки проголосувати за подолання цього вето. Це як моя пропозиція. Бо інакше, на жаль, знаючи українські реалії, це може виявитись в велику таку профанацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ГОЛУБ В.В. І, ну, в принципі це от те, що я хотів сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зразу з другого, якщо можна. Я тільки ще раз хочу озвучити. Я просив би зараз не це... тому що це окрема дискусія, яка потребує. Дві третини теж обговорювалася як така стандартна ситуація для подолання вето, бо ви знаєте в нас в Конституції є дві третини і так далі. Тут тільки іде мова про те, хто має бути в цих двох третирах, яка кількість. Тому це питання дискусії. Я прошу...

ГОЛУБ В.В. Я просто уточнення хочу. Я це розумію, що дві третини – це весь склад ВККС плюс одна людина з міжнародного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні-ні. Ви не зрозуміли. Це в межах двох третин мають бути представники різні.

ГОЛУБ В.В. Правильно. Тому я кажу, що, власне, якщо в цих двох третирах всіх мають бути дві третини від складу Громадської ради...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дискусія, яка потребує ще...

Що стосується першого питання, я ще раз чітко зазначу. Ми пропонуємо, якщо зараз у нас написано, що склад не визначений, а таку пропозицію має визначати Державна судова адміністрація, ми домовились про те, що Вищий антикорупційний суд розпочинає свою роботу з того моменту, коли на свої посади призначено не менше 35 суддів, серед яких не менше 10 – це судді Апеляційної палати. Щоб він міг запрацювати як суд двох інстанцій, щоб ми не чекали, що перша інстанція сформована, а друга не сформована і це в часі затягне на невизначену перспективу.

І крім того, ми прибрали норму, що треба, щоб дві третини було уповноважені. Ні, зразу 35 і починається робота.

Будь ласка, Наталія Агафонова і Сергій Владиславович Соболев. Якщо хтось... Тетяна Юзькова. Друзі, якщо можна, бо ми по 15 хвилин на дискусію – дуже довго.

АГАФОНОВА Н.В. Доброго дня. Я дуже швиденько, Руслан Петрович.

Я хочу відразу питання і пропозицію. Якщо питання перше, правильно я розумію, що підсудність Вищого адміністративного... антикорупційного суду вона тільки співпадає з підслідністю справ... справами, підслідними НАБУ і більше ніяких інших справ?

_____. *(Не чути)*

АГАФОНОВА Н.В. Тобто про справи, які розглядаються іншими органами, пов'язаними з перевищенням певної межі, ми це прибрали? Добре.

_____. *Справи, які підслідні НАБУ.*

(Загальна дискусія)

АГАФОНОВА Н.В. Добре.

Наступне питання. Наскільки я розумію, ми ще розглядали питання, яка компетенція Громадської ради, ради міжнародних експертів чи будуть вони робити висновки щодо добросовісності суддів, чи вони будуть втручатися в процес визначення професійності суддів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це до мене?

АГАФОНОВА Н.В. Це питання... Ну я не знаю, напевно, що... Нам дали таблицю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви бачите пропозиції, які є в законі, і я думаю, що коли, якщо йде мова про спільну панель, де має вирішуватися та доля, зважаючи на те, що зараз на відміну тієї концепції, яка була з самого початку. Я вам нагадаю, що концепція була, що спочатку вони повинні, так би мовити, дати свій висновок і тільки після того мав розпочинатися конкурс, то зараз пропонується за погодженням спільним інша логіка, що це має бути паралельно, як було щодо Громадської ради доброчесності. І вже в кінці, коли відповідно КК прийматиме рішення, вони прийматимуть, в тому числі рішення за участю цих представників Громадської ради міжнародних експертів. Таким чином у цьому засіданні кожен відповідатиме за своє. І, безумовно, левова частка тих повноважень, які стосуватимуться Громадської ради, це чітко виписано в законі, вона стосуватиметься так само і критерій доброчесності, і професійної етики.

АГАФОНОВА Н.В. Але професійність. У мене питання професійності суддів саме. Тобто фактично брати участь в тестуванні суддів – да? – і у визначенні відповідності розміру їх знань, знань законів, законодавства України і всього іншого, міжнародними експертами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони не братимуть участь в тестуваннях. Відбуватимуться тестування і написання практичного завдання так, як і передбачено в Законі "Про судоустрій". Це буде загальний порядок. Вони тільки вкінці висловлюватимуть свою позицію щодо тих кандидатів, які будуть на співбесіді вже дійдуть до останнього етапу.

АГАФОНОВА Н.В. Але щодо доброчесності висловлюватимуть свій висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В основному – так. Але відповідно вони можуть висловити...

АГАФОНОВА Н.В. "В основному" – дуже гарно звучить, але не чітко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...вони можуть висловити свою позицію щодо, наприклад, на співбесіді задати якісь питання, які стосуються інших критерій.

АГАФОНОВА Н.В. Добре.

І останнє. Це не питання, а побажання. Наскільки я розумію, це залишилося у нас в другій редакції в таблиці до другого читання, це вимоги до суддів, а саме обмеження щодо зайняття посадами судьями Вищого антикорупційного суду особами, які мали десятирічний стаж роботи і далі дається перелік органів. Я хочу зазначити, що якщо ми в принципі залучаємо до роботи міжнародних експертів, якщо я не помиляюся, в листі Світового банку було визначено цю вимогу як надмірну. І питання цьому логічне: ми залучаємо і даємо можливість бути суддею Вищого антикорупційного суду суддям – да? – але ми в той же час забороняємо прокурорам, там, і іншим особам. Тобто, мені здається, що це обмеження певним чином прав осіб і відповідно обмеження конституційних прав особи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тільки зазначу, що в результаті дискусій, в тому числі з Міжнародним валютним фондом ця норма залишається, в тому числі і представники, які займали політичні посади. Я знаю, що багатьох це цікавило.

АГАФОНОВА Н.В. Ні, мене цікавить інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не буду зараз там це саме, але...

АГАФОНОВА Н.В. Політичні – це зрозуміло, але тут професійна посада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іде мова про 10 років, а не взагалі. Тобто іде мова про зовсім інші речі.

АГАФОНОВА Н.В. Ну, тобто адвокат, суддя – це нормально 10 років, а прокурор – ні. Добре. Зрозуміло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Вашадзе хотів якусь репліку коротеньку, да, з цього приводу?

ВАШАДЗЕ Г. В этом случае просто очень просто насчет негативных требований. Я бы добавил, да, что Конституция разрешает иметь специальные, так сказать, требования к судьям таких типа судовых систем как антикоррупционный суд. Исходя из этого, вы очень четко определили критически, так сказать, кого бы мы не хотели видеть в антикоррупционном суде, чтобы не было вопросов к независимости или же проблем к самим решения антикоррупционного суда: политически аффилированные люди, политики и правоохранительные органы. К сожалению, так же как в Грузии, тут тоже прокуроры немножко выше цениться, чем судья пока-что. И наше понятие, что судьи должны быть выше чем прокуроры, как в обычных странах, как бы в нормальных, развитых странах есть. Поэтому, чтобы не было никаких вопросов перед этим, поэтому и ставится вот такой вопрос, о чем мы договорились в этом случае.

Я просто обязательно хочу вернуться к предыдущему вопросу еще к одному. Что будет оценивать (как ее?) международная панель экспертов? Изначально у нас было, что они должны как раз добротность оценивать. Но как раз по просьбе, так сказать, ну, в принципе и квалификационность, тоже насколько у них есть, соответствующие знания для принятия трудных решений. А у МВФ было наоборот на этих переговорах, что они не хотели добротностью заниматься, а хотели с профессиональными требованиями.

Так что мы договорились, что оба эти компонента будут в этом случае. Я думаю, что это плюс наоборот, на что украинская сторона пошла, что они могут детально определить конкретного кандидата. Я думаю, что добросовестность – один из главных компонентов в этом случае, для чего мы приглашаем и международных экспертов, чтобы они участвовали в процедуре отбора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. У мене власна пропозиція до пана Мартінса і пана голови комітету Князевича. Чи можна так зробити, щоб був готовий текст того, що ми щойно озвучили? Причому автентичним перекладом англійською, українською мовою, щоб потім не виникало те, що виникало протягом останніх 3 місяців, де і пан Вашадзе, і багато хто інших пробували нам тлумачити рішення Венеційської комісії так, як їм це було вигідно. Можливо це зробити, щоб ми перед голосуванням отримали текст англійською і українською мовою того, що озвучено.

Друге. Скажіть, будь ласка, чи не виключаєте ви, що розширення справ, які будуть потрапляти в антикорупційний суд, буде саме за рахунок справ, коли це буде по сумі. Тому я хотів би абсолютно чітке визначення. Чудово: три ознаки, але ключова ознака – справи, які безпосередньо відносяться до справ НАБУ.

І третє питання. Пане Мартінс, чи знаєте ви, що лише 9 із 100 судових рішень виконується в Україні?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я по першому, я думаю, що у нас буде вже, якщо ми сьогодні домовимося, таблиця, і ми зможемо тоді її розіслати, проблем немає, в тому числі і нашим колегам. Що стосується...

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двома мовами? Вони володіють. Перекладає Рада Європи сама. Це питання... Ми їм передаємо завжди український варіант, вони просять. І це питання, я думаю, технічне. Зараз передавати в бюро перекладів, це я не хочу забирати у нас час.

Що стосується, ще раз по підсудності, підслідності. Я думаю, Сергій Владиславович, на цьому етапі наявність будь-якої з умов, це правильний компроміс. Я розумію, що, скажімо, це зачіпає і інші справи, які зараз можливо САП передало не на НАБУ. У нас зараз є випадки... бо раніше ми думали, це була пропозиція, чітко написати САП – НАБУ. Але, наприклад, є низка справ, які підслідні НАБУ, але розслідує не НАБУ. Ну це об'єктивна реальність. Що робити з цими справами? Що робити з тими справами, які не передані Генеральною прокуратурою до НАБУ? Через те, що вони передавалися, а НАБУ їх повернуло. У нас же є така категорія справ? Пам'ятаєте, там давався лаг часу місячний, по-моєму, до 15 грудня, наскільки пам'ять у мене була. І в результаті була передана велика кількість, але з них якась частина повернута. Якщо ми зараз цього не пропишемо, то справи підуть в загальному порядку в першу інстанцію.

Тому це був компроміс з нашими колегами, що все, що стосується підслідності НАБУ, навіть за такими винятками, їх не так багато, це все має бути предметом підсудності Вищого антикорупційного суду.

І що стосується невиконання рішен. Сергій Владиславович, у вас оптимістичні цифри. Я знаю, що було 6 відсотків, а ви кажете, що 10. Можливо, дасть Бог, ця статистика покращиться. Тому що ми поки що боремося за 10 відсотків. Як тільки ми поборемося, я думаю, що буде.... Але це питання зовсім іншого характеру, воно не стосується сьогоднішньої нашої дискусії.

Друзі, є ще потреба продовжити дискусію?

Тетяна Юзькова і будемо підводити ризику.

ЮЗЬКОВА Т.Л. У мене є запитання щодо вікового цензу претендентів на посаду суддів, мова іде про частину другу статті 7. Проект закону передбачає нижчу вимогу вікового цензу щодо призначення, можливості призначення на посаду судді Вищого антикорупційного суду 35 років, але не визначає максимального віку, коли людина може бути призначена на цю посаду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ЮЗЬКОВА Т.Л. Ну у нас є взагалі-то віковий ценз щодо можливості зайняття посади, віковий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поясню, якщо дозволите, зразу. Справа в тім, що тут же особливості є. Особливістю буде підвищення віку для призначення, але для звільнення немає особливостей, це означає, що діє загальна конституційна норма – 65-річний строк перебування на посаді.

ЮЗЬКОВА Т.Л. І в подовження цього питання, мова іде про можливість призначення на посаду суддів Вищого антикорупційного суду професіоналів високого рівня. Але, як на мене, мова іде, що в законі передбачено занадто високі вимоги щодо вище 5 років, оскільки боротьба з корупцією в цьому сенсі, яка відбувається зараз, відбувається менше ніж 5 років. А там є і 7, і 10.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання дискусійне, я не хотів би зараз піднімати цю дискусію. Я, дві секунди, закінчу.

Чи є в членів комітету ще якісь зауваження, застереження, бо ще є колега Дерев'янку, він хоч не член комітету, але хоче висловитися, ми йому, думаю, дамо таку можливість. Якщо немає заперечень у членів...

Ігор Алексєєв хоче... Давай. До однієї хвилини, будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Я хотів би все ж таки коротеньке питання, яке моя колега Агафонова запитувала. Все ж таки, це частина четверта статті 8, що ця міжнародна рада експертів, умовно, буде здійснювати перевірку знань та практичних навичок для розгляду справ майбутніми кандидатами. Як технічно може перевірити знання, навички...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ще раз... Ми просто вже провели дискусії, і я, і Вашадзе як могли пояснили. Ще раз: вони не будуть брати участь ні в тестах, ні в практичному завданні. Коли вже пройдуть всю процедуру і ті особи, які дійдуть до останнього етапу співбесіди, вони можуть задати деякі запитання цьому кандидату, який стосується його професійної діяльності, якщо у них будуть якісь питання після того як він пройде конкурс. Те, що робить зараз ВККС, яка має такі повноваження. І, оскільки це буде, як ви розумієте, спільна панель обговорювати, вона в тому числі може поставити такі питання, які на користь, напевно, людині, бо, можливо, людина якраз найде ще додаткову кількість голосів, яка дасть можливість їй далі в конкурсі перебувати. Це критерії які на думку в тому числі МВФ, ну, посилять дискусію.

Якщо можна я Дерев'янку слово і підводим... Будь ласка, якщо можна... В межах однієї хвилини, якщо можна.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Шановні колеги, питання на розуміння. Наскільки я правильно зрозумів питання так званого вето міжнародними експертами пропонується перенести в площину об'єднання 7 членів міжнародних експертів і плюс 16 членів Вищої кваліфікаційної комісії. І я так розумію, що компроміс шукається на етапі того, щоби 7 плюс 16 так званих членів приймали остаточне рішення. Але хочу звернути увагу всіх присутніх, що 7 плюс 16 це 23. І навіть, якщо 23 члени будуть приймати остаточне рішення і дві третини буде достатньо, то це всього-навсього 15 чоловік, тобто це практично весь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. 16.

Це практично весь склад Вищої кваліфікаційної комісії. Тому, чи немає тут просто бажання заговорити цю проблему, а не надати можливість дійсно членам міжнародних експертів висловити свою позицію і відповідно реагувати. А чи не є це такий технічний спосіб для того, щоби завуалювати те, що саме Вища кваліфікомісія своїми стовідсотковими голосами буде протягувати будь-яке рішення, яке потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Напевно, я не дуже коректно або не чітко висловився. Ще раз. Якщо ми говоримо про дві третини, то дискусія іде про те скільки в середині цих двох третин має бути представників ВККС і Ради міжнародних експертів. Ніхто не говорить, що дві третини – це весь склад ВККС. Якщо б це був весь склад ВККС, то тоді б була інша дискусія, тоді достатньо написати, що консенсусним рішенням ВККС долається вето, не треба тоді спільної панелі.

Я сказав те, що я сказав. Я сказав, що міжнародні наші партнери запропонували пошук компромісів саме в цій царині. І зараз відбувається дискусія в тому, скільки має бути голосів в межах цих двох третин, ну, умовно двох третин, так. Я не сказав. Якщо я сказав про те, що це може бути повний склад ВККС, значить я помилився, я забираю свої слова назад. Але я зрозумів, що я правильно, принаймні всі члени комітету про це сказали. Тому я просив би бути максимально коректним.

Якщо немає...

Владислав Голуб, 15 секунд.

ГОЛУБ В.В. Добре. Я вкладаюсь в 15. Я просто продовжу, що мій колега Дерев'янка сказав. І я про це казав в своєму виступі і ще раз хочу підкреслити. Руслан Петрович, ви коли будете там спілкуватися з міжнародними експертами, також я звертаюся до міжнародних експертів, коли будуть розглядатися питання вето, умовно кажучи, якщо ми говоримо про якісь 16 людей, то серед цих 16 – я це вношу як, умовно кажучи, народний депутат – що серед цих 16 людей має бути щонайменше 4 або там 5 осіб дві треті, умовно кажучи, людей, які представляють Громадську раду міжнародних експертів. І це буде абсолютно правильне і вірне рішення. Бо все інакше, якщо ми пропишемо дві третини...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владислав Володимирович...

ГОЛУБ В.В. Просто це як моя пропозиція до вас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви вже її висловлювали, ну немає потреби. Ми всі зрозуміли. Це ваша позиція. Хоча з точки зору, наприклад, моєї – уявіть собі – на першому етапі чотири достатньо і на другому треба аж чотири. Тобто поки ті чотири, які прийняли рішення на першій інстанції не погодяться, то рішення немає. Тоді може не треба апеляції. Тому я би просив, я думаю, що дуже близько всі до пошуку того компромісного рішення, яке всі влаштує, сторони, але дати можливість, щоб Голова Верховної Ради, який особисто сьогодні буде проводити ці перемовини, я сподіваюся, що може хтось від комітету теж буде залучений. Якщо я, то я вас обов'язково поінформую. І присутні тут, правда, члени Венеційської комісії, експерти, всі будуть разом, разом з експертами МВФ приймати те консенсусне рішення. Як тільки воно буде прийняте, ми одразу зберемо комітет, я вас додатково поінформую, і будемо вирішувати конкретно це питання, яке ми сьогодні винесли за дужки.

По решті я би просив погоджені і висловлені як пропозиції в таблиці, пропозиції озвучені мною підтримати, ті позиції, які неузгоджені просто поки

що комітет не визначився і будемо переносити їх на засідання комітету, яке відбудеться у найближчий час. Якщо ні, то воно відбудеться... почнемо тоді розгляд без нього, а паралельно воно буде напрацьовуватися, і як тільки воно буде – дійдуть компромісу – ми одразу зберемося додатково, час і місце буде оголошено вам з мого боку, як тільки буде повне розуміння.

Якщо немає інших пропозицій, хто за таку пропозицію голови комітету, прошу визначитися шляхом голосування. Те, що погоджено, погодити; а решта – на розсуд комітету для того, щоби дати можливість експертам додаткового проговорити.

За – 13, проти – 1, утримались – 2, не голосував – 1. Всього 17. Рішення прийняте.

Шановні колеги, дуже вам дякую.

Хтось хоче висловитися у другому питанні в порядку денному "різне"? Ні? Чи це означає, що ми можемо закінчити нашу роботу?

Дякую. Засідання закрите.

Про час і місце наступного засідання я вам оголошу, як тільки буде розуміння, можливо, це буде сьогодні вночі. Будьте готові завтра з самого ранку брати участь в засіданні комітету.